

INFORMATOR – Życie i praca w Polsce

1. OGÓLNE INFORMACJE O REGIONIE

Informacje geograficzne i cechy charakterystyczne regionu:

Województwo zachodniopomorskie jest jedną z szesnastu wojewódzkich jednostek administracyjnego podziału kraju. Położone jest w północno-zachodniej części Polski i obejmuje swym zasięgiem 114 gmin i 21 powiatów. Od zachodu graniczy z Niemcami (landami Meklemburgia-Pomorze Przednie i Brandenburgią), od północy – przez Morze Bałtyckie- ze Skandynawią. Stolicą województwa jest Szczecin, miasto położone przy ujściu rzeki Odry (poprzez Zalew Szczeciński) do Bałtyku. W miejscu tym już od wieków krzyżują się ważne trasy tranzytowe Europy: z zachodu na wschód oraz północy, poprzez Bałtyk, na południe Europy.

W województwie zachodniopomorskim są **62** miasta, w tym **3** miasta na prawach powiatu. Do największy z nich, oprócz Szczecina, można zaliczyć: Koszalin, Stargard Szczeciński, Kołobrzeg, Świnoujście, Szczecinek, Police, Wałcz, Białogard, Goleniów oraz Gryfino.

Klimat województwa należy do umiarkowanych, o przewadze wiatrów zachodnich, północno-zachodnich i północnych. Mnogość zbiorników wodnych i duża powierzchnia lasów determinują wysoka wilgotność powietrza. Charakterystyczne dla województwa są liczne krainy pojezierne z bogatą florą i fauną, czystymi wodami, a przede wszystkim 185-kilometrowy pas wybrzeża Bałtyku, plaże pokryte złocistym piaskiem, oddzielone od lądu wydrami z unikatową roślinnością i klifami.

Odkryte w XIX w. złoża solanek i borowin, a także zasoby wody geotermalnej, stanowią o atrakcyjności regionu. Walory zdrowotne regionu wzbogacają również rozbudowywane, nowoczesne kompleksy typu SPA, oferujące m.in. zabiegi przyrodolecznicze.

Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy:

ŚWIĘTA NARODOWE

W czasie tych świąt narodowych większość banków i instytucji jest zamknięta, podobnie jak wiele mniejszych sklepów.

1 stycznia: Nowy Rok

Wielkanoc: niedziela i poniedziałek - pierwsza niedziela po pierwszej wiosennej pełni księżyca

1 maja: Święto Pracy

3 maja: Święto Konstytucji 3 Maja

Boże Ciało: czwartek dziewiątego tygodnia po Wielkanocy

15 sierpnia: Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, Święto Wojska Polskiego (rocznica “cudu nad Wisłą”)

1 listopada: Dzień Wszystkich Świętych

11 listopada: Dzień Niepodległości

25, 26 grudnia: Boże Narodzenie

Chętnie świętujemy wiele innych okazji, choć nie są one dniami wolnym od pracy:

Tłusty czwartek: ulubione święto wielbicieli pączków (ostatni czwartek karnawału)

Międzynarodowy Dzień Kobiet: w to popularne w czasach PRLu święto kobiety tradycyjnie obdarowywano goździkami. Dziś również wiele kobiet dostaje kwiaty, ale mało kto wie, że dzień ten został ustanowiony w USA dla upamiętnienia śmierci 129 kobiet w pożarze nowojorskiej fabryki w 1908 (8 maja)

Pierwszy Dzień Wiosny: obchodzony przez uczniów, którzy tradycyjnie tego dnia udają się na wagary (21 marca)

Prima Aprilis: dzień psotów i żartów (1 kwietnia)

Dzień Dziecka: rodzice sprawiają przyjemność dzieciom obdarowując je słodyczami lub na przykład zabierając je do ZOO. (1 czerwca)

Wigilia Dnia Świętego Jana (noc świętojańska): wróżby tej nocy dotyczą przede wszystkim miłości i małżeństwa. Właśnie w tę najkrótszą noc co roku zakwita kwiat paproci. Tradycja mówi, że ten, kto go odnajdzie, będzie wieść szczęśliwy i dostatni żywot, ale uwaga: swoim szczęściem i majątkiem nie może się z nikim dzielić. (24 czerwca)

Andrzejki: według pogańskiej tradycji w ten dzień wróżymy, najczęściej lejąc воск (29 listopada)

Telefony alarmowe i informacyjne:

TELEFONY ALARMOWE

Z telefonu stacjonarnego:

999: Pogotowie

998: Straż Pożarna

997: Policja

981: Pomoc drogowa

986: Straż miejska

- **WOPR - Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe** (091) 462 48 77
- **Zgłaszanie Wypadków.
Pogotowie Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego** 995
- **Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody** (091) 430 33 60
- **Komitet Ochrony Praw Dziecka** (091) 484 73 42
- **Zachodniopomorski Telefon Zaufania
dla Ofiar Przemocy** (091) 464 68 46
- **Straż Graniczna** (091) 440 32 87
- **Straż Ochrony Kolei** (091) 471 57 80
- **Policyjny Telefon Zaufania** 0 800 15 60 32 80

Dzwoniąc z telefonu komórkowego, należy wybrać jeszcze dodatkowo numer kierunkowy miasta, w przypadku Szczecina będzie to numer 91 – 997 - aby połączyć się z posterunkiem policji w Szczecinie. W budkach telefonicznych nie są pobierane opłaty za połączenia z telefonami alarmowymi. Istnieje także ogólny numer alarmowy: 112, pod który można

dzwonić bez podawania numeru kierunkowego. Rozmowa zostanie przekierowana przez operatora do odpowiedniej służby ratunkowej. Numer 112 to numer alarmowy do wykorzystania wtedy, gdy nie umiemy zidentyfikować zagrożenia w wymiarze 3 aktualnych numerów ratunkowych, zaczynających się od "9" lub kiedy wymagana jest interwencja wszystkich służb równocześnie.

Inne przydatne numery telefonów w województwie zachodniopomorskim:

<u>Biuro Informacji Miejskiej</u>	94-911
<u>Dyżurny Techniczny Miasta</u>	96-56
<u>INFOLINIA PFRON</u>	0-800-53-33-35
<u>Informacja LOT</u>	(0-801) 70-37-03
<u>Informacja PKP</u>	94-36
<u>Informacja PKS</u>	(0-91) 93-16
<u>Telefon informacyjny TP S.A. bank danych</u>	94-93
<u>Telefon informacyjny TP S.A. biuro numerów międzynarodowych</u>	118-912
<u>Telefon informacyjny TP S.A. biuro zleceń</u>	94-97
<u>Telefon informacyjny TP S.A. informacja miejska</u>	94-91
<u>Telefon informacyjny TP S.A. zamawianie rozmów międzymiastowych</u>	90-50

Adresy placówek dyplomatycznych:

- **Cypr Ambasada Republiki Cypryjskiej Konsulat**
ul. Śląska 7
70-431 Szczecin
tel. (0-91) 433-07-66
fax. (0-91) 489-38-51
e-mail: cyprusconsulate@maritime.pl
- **Czechy Ambasada Republiki Czeskiej Konsulat**
ul. Monte Cassino 27
70-467 Szczecin
tel. (0-91) 423-79-80 do 81
fax. (0-91) 423-52-76
e-mail: szczecin@embassy.mzv.cz
- **Dania Ambasada Królestwa Danii Konsulat**
ul. Piłsudskiego 1a
70-420 Szczecin
tel./fax. (0-91) 433-09-30
e-mail: konsulat.danii@preiss.pl
Konsul Honorowy - Andrzej Preiss
- **Estonia Ambasada Republiki Estońskiej Konsulat**
ul. Kurza Stopka 5/cd
70-535 Szczecin
tel. (0-91) 812-38-27
fax. (0-91) 812-38-24
e-mail: robert.kornecki@kornecki-stankiewicz.pl
- **Agencja Konsularna Francji**
ul. M. Skłodowskiej-Curie 4
71-332 Szczecin
tel. (0-91) 486-15-46
fax. (0-91) 486-15-44
Konsul Honorowy - dr Włodzimierz Puzyna
- **Kazachstan Ambasada Republiki Kazachstanu Konsulat**
ul. Grodzka 14/14

70-560 Szczecin
tel. (0-91) 326-40-11
fax. (0-91) 326-41-49

- **Meksyk Ambasada Meksykańskich Stanów Zjednoczonych Konsulat**
ul. Energetyków 3/4
70-952 Szczecin
tel. (0-91) 462-43-71
fax. (0-91) 814-33-98
e-mail: ligierko@euroafrica.com.pl
- **Niemcy Ambasada Republiki Federalnej Niemiec Konsulat**
pl. Hołdu Pruskiego 9
70-550 Szczecin
tel./fax. (0-91) 485-06-57
e-mail: biuro_konsula_honorowego_RFN@px.pl
Konsul Honorowy - Bartłomiej Sochański
- **Norwegia Ambasada Królestwa Norwegii Konsulat**
al. Niepodległości 17
70-412 Szczecin
tel. (0-91) 812-14-30
fax. (0-91) 812-14-35
e-mail: konsulat@kancelaria-szczecin.pl
Konsul Honorowy - Jan Antoni Kubiak
- **Słowacja Ambasada Republiki Słowackiej Konsulat**
pl. Batorego 3
70-207 Szczecin
tel. (0-91) 489-06-61
fax. (0-91) 489-05-22
e-mail: konsul-slowacja@wp.pl
- **Szwecja Ambasada Królestwa Szwecji Konsulat**
ul. M. Skłodowskiej-Curie 4
71-332 Szczecin
tel. (0-91) 486-26-73
fax. (0-91) 487-85-22
e-mail: sczfrdl@wsap.szczecin.pl
Konsul Honorowy - Dominik Górski

- **Wielka Brytania Ambasada Zjednoczonego Królestwa
Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej Konsulat**
ul. Starego Wiarusa 32
71-206 Szczecin
tel. (0-91) 487-03-02
fax. (0-91) 487-36-97
e-mail: gaczz@fnet.pl

Adresy stron internetowych (język angielski lub niemiecki):

Urząd Miasta Szczecin - http://www.szczecin.pl/umszczecinswiat/chapter_59000.asp

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki -
http://bip.szczecin.uw.gov.pl/bip/chapter_8002.asp

Urząd Marszałkowski - <http://www.um-zachodniopomorskie.pl/>

Zachodniopomorski System Informacji Turystycznej –
<http://mapa.zachodniopomorskie.pl/portal.php>

Szczeciński Serwis Informacyjny Infoludek - <http://www.infoludek.pl/>

2. PRACA W REGIONIE/POLSCE:

Zachodniopomorski rynek pracy

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem lokalnych rynków prac. Powiaty leżące nad Morzem Bałtyckim odznaczają się bardzo widoczną sezonowością rynku pracy, powiaty w części wschodnio-północnej to tereny nastawione na przemysł rolniczy, natomiast miasta Szczecin, Koszalin oraz powiat stargardzki i policki to duże, zurbanizowane okręgi przemysłowe.

W 2006 roku największy wzrost liczby osób pracujących w porównaniu z 2005 rokiem odnotowano w sekcjach: budownictwo, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała i ochrona zdrowia i pomoc społeczna). W dwóch sekcjach odnotowano spadek liczby pracujących: handel i naprawy i transport, gospodarka magazynowa i łączność.

Na koniec sierpnia 2007 roku stopa bezrobocia wyniosła 17%. Zauważalny jest stały spadek liczby osób bezrobotnych.

Zawody deficytowe

- Meteorolodzy
- Choreografowie i tancerze baletowi
- Planiści produkcyjni
- Pracownicy lombardów
- Urzędnicy do spraw podatków
- Farmaceuci
- Kierownicy działów badawczo-rozwojowych
- Animatorzy kultury
- Monterzy wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów
- Nauczyciele szkół specjalnych
- Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni
- Operatorzy wprowadzania danych
- Kierownicy działów informatyki
- Pracownicy archiwów
- Pracownicy bibliotek i informacji naukowej
- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy
- Monterzy wyrobów z drewna
- Spawacze i pokrewni
- Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych
- Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
- Kierownicy działów zaopatrzenia i dystrybucji
- Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni
- Operatorzy urządzeń do produkcji papieru
- Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni
- Gospodarze budynków

Zawody nadwyżkowe

- Sprzedawcy uliczni
- Praczk ręczne i prasowacze
- Urzędnicy do spraw podatków i ceł
- Ogrodnicy sadownicy i pokrewni
- Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
- Nauczyciele szkół podstawowych
- Archiwiści i muzealnicy
- Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)
- Operatorzy maszyn i urządzeń przetwórstwa zbożowego i pokrewni
- Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
- Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- Monterzy sprzętu elektronicznego
- Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne
- Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni
- Inkasenci i poborcy
- Tapicerzy i pokrewni
- Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
- Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni
- Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych

Zasady dostępu obywateli Niemiec do polskiego rynku pracy.

Z dniem 17 stycznia 2007 r. wszyscy obywatele UE/EOG uzyskali w Polsce nieograniczony dostęp do rynku pracy. Oznacza to, że żaden pracownik mający obywatelstwo państwa UE/EOG nie ma obowiązku posiadać zezwolenia na pracę. Niemniej jednak istnieje konieczność zarejestrowania pobytu w Polsce. Formalności tej należy dopełnić w urzędzie wojewódzkim.

Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Polsce.

Obywatel UE może prowadzić działalność gospodarczą w Polsce na takich samych zasadach jak obywatel polski.

Prawo polskie oferuje szeroki katalog dostępnych form prawnych gwarantując możliwość wyboru pomiędzy indywidualnym prowadzeniem działalności gospodarczej, spółką cywilną, nieposiadającymi osobowości prawnej spółkami osobowymi, a także spółkami kapitałowymi.

NAJBARDZIEJ POPULARNE FORMY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Indywidualne prowadzenie działalności gospodarczej jako osoba fizyczna

Prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej jest popularną formą tzw. samozatrudnienia. W celu wykonywania takiej działalności obywatel UE powinien podjąć następujące kroki:

- Złożenie wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej w urzędzie miasta lub gminy, właściwym dla miejsca zamieszkania lub dla miejsca wykonywania zamierzonej działalności. Na wpis do ewidencji działalności gospodarczej oczekuje się maksymalnie do 2 tygodni. Koszt wpisu to 100 zł (ok.25 euro).
- Złożenie wniosku o wydanie numeru REGON we właściwym ze względu na siedzibę firmy wojewódzkim oddziale urzędu statystycznego – w terminie 14 dni od uzyskania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Zaświadczenie o nadanym numerze REGON wydawane jest bezpłatnie, w terminie do 14 dni. Urząd statystyczny należy informować o wszelkich zmianach dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. REGON należy podawać na pieczęciach firmowych i drukach.
- Wyrobienie pieczęci firmowej, która potrzebna jest do wykonania czynności finansowych i bankowych. Powinna zawierać następujące dane: pełna nazwa firmy, siedziba firmy, numer REGON.
- Założenie firmowego konta bankowego. Przedsiębiorca w Polsce nie ma obowiązku posiadania rachunku bankowego, niemniej jednak jego posiadanie jest niezbędne przy dokonywaniu większych transakcji finansowych i ułatwia załatwianie formalności w urzędach.
- Rejestracja w urzędzie skarbowym, poprzez złożenie wniosku o nadanie numeru NIP (Numeru Identyfikacji Podatkowej). Numer NIP jest dziesięciocyfrowym kodem służącym do identyfikacji podmiotów płacących podatki w Polsce. Wniosek o nadanie numeru NIP składa się w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce siedziby firmy. Do wniosku należy dołączyć wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz zaświadczenie o nadaniu numeru REGON. W urzędzie skarbowym należy także zadeklarować (złożyć oświadczenie) w jakiej formie opłacany będzie podatek dochodowy.
- Rejestracja w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, właściwym ze względu na adres firmy. Składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe) oraz na ubezpieczenie zdrowotne należy opłacać co miesiąc.
- Zgłoszenie lokalu, w którym będzie prowadzona działalność gospodarcza do urzędu miasta lub gminy ze względu na konieczność uiszczenia podatku od nieruchomości . Lokal ten powinien być oznaczony tablicą informacyjną.

Spółka cywilna

Spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej; przedsiębiorcą nie jest spółka tylko wspólnicy, którzy rejestrują się jako przedsiębiorcy w ewidencji działalności gospodarczej. Do rejestracji spółki cywilnej nie jest wymagany kapitał. Każdy wspólnik odpowiada solidarnie za zobowiązania spółki, bez ograniczenia, całym swoim majątkiem.

Spółki osobowe

1. **Spółka jawna** – podstawowa forma spółki osobowej. Jej cechą charakterystyczną jest zakres odpowiedzialności wspólników. Ponoszą oni subsydiarną, nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki.
2. **Spółka partnerska** – przeznaczona jedynie do wykonywania wolnych zawodów, enumeratywnie wymienionych w Kodeksie spółek handlowych (między innymi: adwokat, radca prawny, aptekarz, księgowy, architekt, lekarz, biegły rewident, pielęgniarka, tłumacz przysięgły). Przepisy odnoszące się do spółki partnerskiej dogodnie regulują kwestie odpowiedzialności; partner w spółce nie odpowiada za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce.
3. **Spółka komandytowa** – przeznaczona jest zarówno dla osób fizycznych jak i prawnych i umożliwia istotne ograniczenie odpowiedzialności. Przynajmniej jeden ze wspólników odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia, natomiast odpowiedzialność pozostałych wspólników jest ograniczona do wysokości określonej kwoty.

Spółki kapitałowe

1. **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** – jest osobą prawną; założycielami mogą być zarówno osoby fizyczne jak i prawne. Wymogiem koniecznym jest wniesienie kapitału zakładowego w wysokości 50 000 zł (ok. 12 500 EURO). Wspólnicy co do zasady ponoszą odpowiedzialność do wysokości kapitału.
2. **Spółka akcyjna (S.A.)** – jest osobą prawną; założycielami spółki mogą być zarówno osoby fizyczne jak i prawne. Wymogiem koniecznym jest wniesienie kapitału zakładowego w wysokości 500 000 zł (ok. 125 000 EURO). Za zobowiązania podmiotu odpowiada spółka, co do zasady, do wysokości kapitału akcyjnego.

Oddział lub przedstawicielstwo

Oddziałem, zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej, jest wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej wykonywana przez przedsiębiorcę poza jego główną siedzibą. Działalność **przedstawicielstwa** natomiast może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego. W przypadku przedstawicielstwa, wymagany jest wpis do rejestru przedstawicielstw zagranicznych prowadzonego przez Ministerstwo Gospodarki.

W przypadku spółek osobowych, kapitałowych i oddziałów przedsiębiorcy zagranicznego wymagany jest wpis do Rejestru Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Sposoby poszukiwania pracy w Polsce/regionie

Poszukiwanie pracy w Polsce odbywa się na wiele sposobów. Wiadomo jednak, że bezpośrednie złożenie aplikacji (CV i listu motywacyjnego- wzór można znaleźć na stronie <http://www.wup.pl/index.php?navi=xf>) u pracodawcy, znacznie zwiększa prawdopodobieństwo zatrudnienia. Ofert pracy można szukać również poprzez publiczne służby zatrudnienia, Europejskie Służby Zatrudnienia EURES, niepubliczne agencje zatrudnienia, ogłoszenia prasowe oraz za pośrednictwem internetu.

Ogólną bazą ofert pracy w Polsce jest <http://www.epuls.praca.gov.pl>, w której zamieszczane są oferty pracy polskich publicznych służb zatrudnienia (powiatowych urzędów pracy). Oferty pracy z województwa zachodniopomorskiego znaleźć można również na stronach Wojewódzkiego Urzędu Pracy – www.wup.pl

Osoby poszukujące pracę mogą skorzystać również z usług świadczonych w ramach Eures w urzędach pracy. Eures to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia krajów EOG, której celem jest ułatwienie mobilności zawodowej. Doradcy i asystenci Eures świadczą usługi z zakresu międzynarodowego pośrednictwa pracy oraz doradztwa i informowania na temat warunków życia i pracy w UE/EOG – www.wup.pl/eures, www.eures.praca.gov.pl.

W Polsce działa w chwili obecnej ponad tysiąc zarejestrowanych niepublicznych agencji zatrudnienia, posiadających odpowiedni certyfikat do świadczenia usługi pośrednictwa pracy. Lista tych agencji znajduje się na stronie internetowej serwisu informacyjnego urzędów pracy: www.kraz.praca.gov.pl/StronaGlowna.aspx. Agencje dysponują ofertami pracy we wszystkich branżach i sektorach, także ofertami pracy tymczasowej.

Większość gazet codziennych, zarówno ogólnopolskich jak i regionalnych, zawiera specjalne rubryki z ofertami pracy. Najbardziej popularne ogólnopolskie dzienniki z ofertami pracy to: „Gazeta Wyborcza” (www.gazeta.pl) - dodatek „Praca” w poniedziałki, „Rzeczpospolita” - dodatek „Moja Kariera” w środy. Oferty z regionu znaleźć można również w lokalnych dziennikach: „Kurier Szczeciński” i „Głos Szczeciński”.

Portale internetowe zawierają zarówno oferty pracy, jak i również wiele cennych informacji i porad dla osób poszukujących pracy. Poniżej podane są przykładowe portale:

www.kiosk.onet.pl – prasa w internecie .

Bazy zawierające oferty pracy:

<http://www.jobs.pl>

<http://www.hrk.pl>

<http://www.jobpilot.pl>

<http://www.pracuj.pl>

<http://praca.onet.pl>

<http://www.gazeta.pl/praca>

<http://www.cvonline.pl>

<http://www.topjobs.pl>

<http://www.pracaonline.pl>

Specjalistyczne bazy ofert pracy przeznaczone dla określonych grup zawodowych:

<http://www.jobuniverse.pl> - branża IT,

<http://www.it-gazeta-praca.com.pl> - branża IT,

<http://www.mostwantet.com.pl> - branża IT,

<http://www.kadry.info.pl> - branża IT,

<http://www.mp.pl> - branża medyczo – farmaceutyczna,

<http://www.pfm.pl> - branża medyczo – farmaceutyczna.

Dla zainteresowanych pracą dorywczą czy sezonową można polecić strony:

<http://www.absolwent.net> - dla studentów i absolwentów,
<http://www.workservice.pl> - dla pracowników czasowych.

Warunki pracy

Rodzaje umów o pracę:

Umowa o pracę może być zawarta:

- na czas **nieokreślony**,
- na czas **określony**,
- na czas wykonania **określonej pracy**,
- w celu **zastępstwa pracownika** - w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy; pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.

Zawarcie trzeciej, kolejnej umowy na czas określony jest równoznaczne z zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony. Każda z umów może być poprzedzona umową o pracę na okres próbny, nieprzekraczający 3 miesięcy.

Umowę o pracę **zawiera się na piśmie**. Umowa o pracę powinna być podpisana nie później niż w dniu podjęcia pracy przez pracownika. Jeżeli nie doszło do jej podpisania to nie później niż w dniu podjęcia pracy pracownik powinien otrzymać pisemne potwierdzenie warunków tej umowy. **Zmiana warunków** umowy o pracę wymaga również formy pisemnej. Do umowy o pracę pracodawca powinien dołączyć dodatkową pisemną informację o niektórych warunkach zatrudnienia. Przepisy kodeksu pracy wskazują regulacje, które powinny zostać zawarte w umowie o pracę oraz w dodatkowej pisemnej informacji.

Czas pracy:

Czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy. Czas pracy nie może przekraczać **8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin** w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym przez danego pracodawcę okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym 4 miesięcy. Kodeks pracy przewiduje jednak odstępstwa od tej zasady, np. przy pracach, które ze względu na technologię produkcji nie mogą być wstrzymane (tzw. praca w ruchu ciągłym) istnieje możliwość przedłużenia dobowego wymiaru czasu pracy.

Pracą w godzinach nadliczbowych jest praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy. Praca w **godzinach nadliczbowych dozwolona** jest w razie:

- konieczności prowadzenia **akcji ratowniczej** w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii,
- szczególnych **potrzeb pracodawcy**.

Liczba godzin nadliczbowych nie może **przekroczyć 150 godzin w roku kalendarzowym** dla poszczególnego pracownika, chyba, że co innego przewiduje układ zbiorowy pracy,

regulamin pracy obowiązujący u danego pracodawcy albo umowa o pracę. **Tygodniowy czas pracy** łącznie z godzinami nadliczbowymi nie może przekraczać przeciętnie **48 godzin** w przyjętym przez pracodawcę okresie rozliczeniowym.

Za pracę w **godzinach nadliczbowych** pracownikowi, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje **dodatek w wysokości:**

- **100% wynagrodzenia** za pracę w nocy, w niedzielę i święta, niebędące dla pracownika dniami pracy zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy oraz w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub święto zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy;
- **50% wynagrodzenia** za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż wyżej określony;
- **100% wynagrodzenia** za każdą godzinę pracy nadliczbowej z tytułu przekroczenia przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, chyba że przekroczenie tej normy nastąpiło w wyniku pracy w godzinach nadliczbowych, za które pracownikowi przysługuje prawo do dodatku.

Prawo do nieprzerwanego odpoczynku przysługuje pracownikowi w wymiarze co najmniej **11 godzin w każdej dobie** oraz co najmniej **35 godzin w każdym tygodniu**. **Praca w porze nocnej** obejmuje 8 godzin między godzinami **21.00-7.00**. Kodeks pracy wprowadza pojęcie pracującego w nocy. Pracującym w nocy jest m.in. ten pracownik, którego czas pracy obejmuje co najmniej 3 godziny pracy w porze nocnej w ciągu doby. Czas pracy pracującego w nocy nie może przekraczać 8 godzin na dobę, jeżeli pracownik wykonuje prace szczególnie niebezpieczne albo związane z dużym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym. Pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę w wysokości 20% stawki godzinowej liczonej od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Dniami wolnymi od pracy są niedziele i święta określone w przepisach prawa. **Praca w niedzielę i święta dozwolona** jest m.in.:

- w ruchu ciągłym,
- przy pracy zmianowej,
- przy wykonywaniu prac koniecznych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności; np.: w zakładach świadczących usługi dla ludności, placówkach handlowych.

Zasadą jest, że pracownikowi wykonującemu pracę w niedzielę i święta przysługuje w zamian inny dzień wolny od pracy.

Urlop wypoczynkowy:

Pracownikowi przysługuje prawo do **corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego**. Pracownik, który podejmuje pracę po raz pierwszy, w roku kalendarzowym, w którym podjął pracę, uzyskuje prawo do urlopu z upływem każdego miesiąca pracy - w wymiarze 1/12 wymiaru urlopu przysługującego mu po przepracowaniu roku. Prawo do kolejnych urlopów pracownik nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym.

Wymiar urlopu wynosi:

- **20 dni** - jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat,
- **26 dni** - jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat.

Do okresu pracy, od którego uzależniony jest wymiar urlopu, zalicza się okres nauki w zależności od rodzaju szkoły; np. z tytułu ukończenia:

- **zasadniczej szkoły zawodowej** - czas trwania nauki, jednak nie więcej niż 3 lata,
- **średniej szkoły zawodowej** - czas trwania nauki jednak nie więcej niż 5 lat,
- **średniej szkoły ogólnokształcącej** - 4 lata,
- **szkoły policealnej** - 6 lat,
- **szkoły wyższej** - 8 lat.

Okresy te nie podlegają sumowaniu.

Wynagrodzenie za pracę:

Wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa tak stanowią.

Pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść tego prawa na inną osobę.

Linki:

<http://www.paiz.gov.pl/index/?id=efe937780e95574250dabe07151bdc23#5>

<http://www.mpips.gov.pl/index.php?gid=438>

<http://www.gazetaprawna.pl/>

Podatki

Osoby fizyczne w większości przypadków podlegają w Polsce podatkowi dochodowemu ustalonymu, co do zasady, według progresywnej skali podatkowej, tj. przy zastosowaniu stawek podatku w wysokości: 19, 30 i 40%.

Obok skali podatkowej funkcjonuje też 19%-owy podatek liniowy od dochodów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Polski system podatkowy rozróżnia **12 rodzajów podatków**, w tym:

- **9 rodzajów podatków bezpośrednich:**

- podatek dochodowy od osób prawnych (CIT),
- podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT),
- podatek od czynności cywilnoprawnych,
- podatek od nieruchomości,
- podatek od środków transportowych,
- podatek od spadków i darowizn,
- podatek rolny,
- podatek leśny,
- podatek od posiadania psów
- **3 podatki pośrednie:**
 - podatek od towarów i usług (VAT),
 - podatek akcyzowy,
 - podatek od gier.

Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 29-30e oraz art. 44 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1, od dochodów uzyskanych w 2007 r. pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	43 405	19 % minus kwota zmniejszająca podatek 572 zł 54 gr
43 405	85 528	7 674 zł 41 gr + 30 % nadwyżki ponad 43 405 zł
85 528		20 311 zł 31 gr + 40 % nadwyżki ponad 85 528 zł

Podatnik VAT

Zgodnie z nową ustawą podatnikiem VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej (np. spółki cywilne, jawne) oraz osoby fizyczne wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności, oraz dokonujące wewnątrzspółnotowej dostawy nowych środków transportu.

Działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, a także osób wykonujących wolne zawody. Działalność podlegająca VAT winna być wykonywana w sposób częstotliwy lub (jednorazowo) w sposób wskazujący na zamiar jej wykonywania w sposób częstotliwy.

Opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług **podlegają:**

- odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- eksport towarów;

- import towarów;
- wewnątrzspółnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju;
- wewnątrzspółnotowa dostawa towarów.

Opodatkowaniu nie podlegają:

- transakcje zbycia przedsiębiorstwa lub zakładu (oddziału) samodzielnie sporządzającego bilans;
- czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy;
- działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych, podlegającej opodatkowaniu podatkiem od gier na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

Czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, to czynności nieskuteczne na gruncie prawa cywilnego, w szczególności czynności związane z działalnością przestępczą. O ile jednak dostawa narkotyków nie podlega opodatkowaniu, o tyle dostawa podrabianej odzieży (naruszającej własność intelektualnej) opodatkowaniu podlega. W przypadku narkotyków w obrocie legalnym nie występują ich odpowiedniki, natomiast występują odpowiedniki odzieży, i to zdaniem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości stanowi uzasadnienie dla takiego podziału.

Linki:

<http://www.paiz.gov.pl/index/?id=9de6d14fff9806d4bcd1ef555be766cd>

<http://www.izba-skarbowa.szczecin.pl/index.php?id=96>

<http://www.mofnet.gov.pl/index.php?const=3>

Zabezpieczenie społeczne

Ubezpieczenie emerytalne jest to ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy z powodu starości. Osoby, które opłacają składkę, zapewniają sobie w ten sposób dochód w momencie zaprzestania pracy zawodowej po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Na ubezpieczenie emerytalne odprowadzana jest składka w wysokości **19,52 proc.** podstawy wymiaru składki.

W przypadku osób, które oszczędzają swój kapitał emerytalny również w Otwartych Funduszach Emerytalnych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje 1/3 składki (tj. 7,3 proc.) do wybranego Otwartego Funduszu Emerytalnego. Jeżeli ubezpieczony nie przystąpił do funduszu emerytalnego, to wówczas cała składka na ubezpieczenie emerytalne przekazywana jest na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Składka wpłacana do Otwartego Funduszu Emerytalnego pochodzi w całość z części opłacanej przez pracownika.

1 stycznia 1999 r. zaczął obowiązywać w Polsce **nowy system emerytalny**. Jego twórcy założyli docelowo, że przyszli emeryci będą otrzymywać emeryturę z co najmniej dwóch źródeł, tzn. ze zreformowanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i otwartych funduszy emerytalnych. Ustawodawca przewidział również możliwość powołania Pracowniczych Programów Emerytalnych, które mają charakter dobrowolny i uzupełniający w stosunku do powszechnego systemu emerytalnego.

Ubezpieczeni zostali zatem podzieleni na trzy grupy, które różnią się ze względu na sposób oszczędzania, przywileje emerytalne i sposób wyliczenia emerytury.

Osoby **urodzone przed 1 stycznia 1949 r.** będą mieć przyznaną emeryturę w oparciu o przepisy systemu emerytalnego sprzed 1 stycznia 1999.

Osoby **urodzone pomiędzy 31 grudnia 1948 r. a 1 stycznia 1969 r.** zostały objęte generalnie nowym systemem emerytalnym. Niemniej jednak zasady obowiązujące tych ubezpieczonych mają charakter przejściowy pomiędzy nowym a starym systemem emerytalnym i niektórzy ubezpieczeni z tego przedziału zachowują prawa jakie gwarantował im poprzedni system emerytalny. Osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r. mają możliwość oszczędzania na emeryturę obok Zakładu Ubezpieczeń Społecznych również w nowopowołanych instytucjach finansowych - otwartych funduszach emerytalnych.

Ubezpieczeni **urodzeni po 1 stycznia 1969 r.** zostali objęci nowym systemem emerytalnym i obowiązkowo odkładają części składki na ubezpieczenie emerytalne w otwartych funduszach emerytalnych.

Decyzje o przyznaniu emerytury wydają organy rentowe właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie. Postępowanie o przyznanie emerytury rozpoczyna się po złożeniu wniosku zainteresowanego. Ubezpieczeni urodzeni po 31 grudnia

1948 r. zobowiązani są do osobistego złożenia wniosku, osoby urodzone przed tą datą mogą to zrobić za pośrednictwem płatnika składek.

Otwarty fundusz emerytalny jest osobą prawną posiadającą odrębną masę majątkową w stosunku do instytucji nią zarządzającą czyli powszechnego towarzystwa emerytalnego. Oznacza to, że powszechne towarzystwa emerytalne, które zarządzają OFE, nie mogą przeznaczać środków zgromadzonych w OFE na pokrycie swoich kosztów czy inwestycji. Głównym przedmiotem działalności funduszy jest gromadzenie środków pieniężnych pochodzących ze składek ubezpieczonych i inwestowanie ich na rynku finansowym, z przeznaczeniem na wypłatę emerytur dla członków funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Do otwartego funduszu emerytalnego ma obowiązek przystąpić osoba urodzona po 31 grudnia 1968 r., która po raz pierwszy rozpoczyna pracę, z tytułu której podlega obowiązkowemu lub dobrowolnemu ubezpieczeniu emerytalnemu

Indywidualne Konto Emerytalne to konto, które umożliwia dodatkowe oszczędzanie na emeryturę bez konieczności odprowadzania podatku dochodowego od dochodów kapitałowych.

IKE można założyć w:

- funduszu inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym,
- zakładzie ubezpieczeń na życie,
- domu maklerskim lub banku prowadzącym działalność maklerską,
- banku.

Oszczędzanie na IKE pozwala na zgromadzenie dodatkowych oszczędności, dzięki którym będzie można uzupełnić dochody emerytalne z systemu powszechnego. Oszczędzający na IKE korzysta ze zwolnienia podatkowego od dochodów kapitałowych w wysokości 19 proc. W przypadku śmierci właściciela konta środki zgromadzone na IKE zwolnione są również z podatku od spadku i darowizn.

Ubezpieczenie rentowe gwarantuje świadczenia pieniężne w przypadku utraty dochodów z powodu niezdolności do pracy (renta) lub śmierci żywiciela (renta rodzinna). Składka na

ubezpieczenie rentowe wynosi 13 proc. podstawy wymiaru składki. Składka opłacana jest w połowie przez pracodawcę i pracownika.

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

jest niezdolna do pracy,
ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
niezdolność do pracy powstała w okresach ściśle określonych w ustawie, np. w okresie ubezpieczenia, zatrudnienia, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego (chorobowego lub opiekuńczego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny po osobie, która w chwili śmierci pobierała emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz po osobie pracującej, która miała wymagane okresy do przyznania emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

RENTA SOCJALNA

Renta socjalna jest świadczeniem, którego przyznanie jest uzależnione od zamieszkania osoby uprawnionej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo do tej renty **przysługuje**:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- cudzoziemcom zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
 - zezwolenia na osiedlenie się,
 - zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich,
 - zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz.U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.), a więc m.in. w związku z zamierzonym wykonywaniem pracy lub prowadzeniem działalności gospodarczej, podjęciem lub kontynuowaniem studiów albo szkolenia zawodowego lub innymi okolicznościami uzasadniającymi ich zamieszkanie na terytorium RP,

- zgody na pobyt tolerowany,
- w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy,
- są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadają zezwolenie na pobyt, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Renta socjalna przysługuje osobie, która:

- jest pełnoletnia oraz
- jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:
- przed ukończeniem 18. roku życia albo
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia albo
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Renta socjalna przysługuje zatem wyłącznie osobie, która osiągnęła pełnoletność i która jest całkowicie niezdolna do pracy. Za osobę pełnoletnią uważa się osobę, która ukończyła 18 lat. Za osobę pełnoletnią uważa się również kobietę, która zawarła związek małżeński po ukończeniu 16 lat, a nie ukończyła 18. roku życia.

Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy i przewidywanego okresu jej trwania dokonuje lekarz orzecznik ZUS na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

ZASIŁEK CHOROBY

Ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie **okresu wyczekiwania**. Okres ten jest zróżnicowany w zależności od charakteru ubezpieczenia. Osoba podlegająca ubezpieczeniu chorobowemu obowiązkowo ma prawo do zasiłku chorobowego po upływie **30 dni** nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego. Osoba podlegająca temu ubezpieczeniu dobrowolnie, prawo do zasiłku nabywa po upływie **180 dni** nieprzerwanego ubezpieczenia. Do okresu ubezpieczenia zalicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa w ubezpieczeniu nie przekracza 30 dni albo jest spowodowana urlopem wychowawczym, bezpłatnym lub odbywaniem czynnej służby wojskowej.

Bez okresu wyczekiwania zasiłek chorobowy przysługuje:

- absolwentom szkół lub szkół wyższych, którzy zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych,
- ubezpieczonym, których niezdolność do pracy spowodowana została chorobą zawodową, wypadkiem w pracy (zasiłek z ubezpieczenia wypadkowego) albo wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy (zasiłek z ubezpieczenia chorobowego),
- ubezpieczonym obowiązkowo, którzy legitymują się co najmniej 10-letnim okresem obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego,
- posłom i senatorom, którzy przystąpią do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji.

Zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zasiłek chorobowy przysługuje także po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

- nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego albo
- nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Zasiłek chorobowy przysługuje przez 182 dni, a w przypadku gruźlicy przez 270 dni.

Zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego **przysługuje** m.in. objętym ubezpieczeniem chorobowym:

- pracownikom - od 34. dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym,

- osobom wykonującym pracę nakładczą - od 34. dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym,
- członkom rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych,
- osobom wykonującym pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz osobom z nimi współpracującym,

Zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego - z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub choroba zawodową przysługuje m.in. osobom podlegającym ubezpieczeniu wypadkowemu:

- pracownikom - od pierwszego dnia niezdolności do pracy, nawet jeżeli pracownik nie wykorzystał jeszcze okresu 33 dni, za który zachowuje prawo do wynagrodzenia na podstawie art. 92 Kodeksu pracy,
- członkom rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych,
- osobom wykonującym pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz osobom z nimi współpracującym, jeżeli praca jest przez te osoby wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy,

ZASIŁEK MACIERZYŃSKI

Zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego lub w okresie urlopu wychowawczego:

- urodziła dziecko,
- przyjęła dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, w wieku do 10 roku życia na wychowanie i wystąpiła do sądu opiekuńczego w sprawie jego przysposobienia,
- przyjęła dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, w wieku do 10 roku życia na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem.

Zasiłek macierzyński przysługuje również w razie urodzenia dziecka po ustaniu ubezpieczenia chorobowego (zatrudnienia), jeżeli ubezpieczenie to ustało w okresie ciąży wskutek ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy albo z naruszeniem przepisów prawa, jeżeli zostało to stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu.

Prawo do zasiłku macierzyńskiego przysługuje także ubezpieczonemu, który przyjmuje dziecko na wychowanie, na takich samych zasadach, które dotyczą ubezpieczonej. Również w razie śmierci ubezpieczonej lub porzucenia przez nią dziecka zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonemu - ojcu dziecka lub innemu ubezpieczonemu członkowi najbliższej rodziny, jeżeli przerwał zatrudnienie lub inną działalność zarobkową w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Matka dziecka, po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego za okres co najmniej 14 tygodni po porodzie może zrezygnować z dalszego pobierania zasiłku i wcześniej wrócić do pracy. W takim przypadku pozostałą część okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego wykorzystuje ubezpieczony ojciec dziecka.

Zasiłek macierzyński jest wypłacany przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Okres ten od 19 grudnia 2006 r. wynosi:

- 18 tygodni (126 dni) - przy pierwszym porodzie,
- 20 tygodni (140 dni) - przy każdym następnym porodzie,
- 28 tygodni (196 dni) - w razie urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu,
- 18 tygodni (126 dni) - w razie przyjęcia dziecka na wychowanie, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia; okres urlopu nie może być krótszy niż 8 tygodni (56 dni).

Podstawę wymiaru zasiłku **dla pracownika** stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających powstanie niezdolności do pracy.

Zasiłek macierzyński wynosi **100%** wynagrodzenia lub przychodu stanowiącego podstawę jego wymiaru.

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH

Z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługują następujące świadczenia:

- zasiłek chorobowy,
- świadczenie rehabilitacyjne,
- zasiłek wyrównawczy,
- jednorazowe odszkodowanie,
- renta z tytułu niezdolności do pracy, w tym renta szkoleniowa,
- renta rodzinna,
- dodatek pielęgnacyjny,
- dodatek do renty rodzinnej - dla sieroty zupełnej,
- pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego **nie przysługują ubezpieczonemu jeżeli** wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Świadczenia nie przysługują również ubezpieczonemu, który będąc w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych, przyczynił się w znacznym stopniu do spowodowania wypadku. Regulacja ta nie dotyczy członków rodziny ubezpieczonego, którzy w takich przypadkach zachowują prawo do świadczeń określonych w ustawie wypadkowej.

Prawo do zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, jednorazowego odszkodowania i świadczeń na pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne przedawnia się, jeżeli zadłużenie nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku lub od dnia złożenia wniosku o przyznanie tych świadczeń z tytułu choroby zawodowej.

Jednorazowe odszkodowanie

Ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy.

Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie.

Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji.

Od 1 kwietnia 2007 r. jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zasiłki dla bezrobotnych

Aby uzyskać zasiłek dla bezrobotnych w Polsce, muszą być spełnione następujące warunki:

- rejestracja w powiatowym urzędzie pracy, właściwym dla miejsca zameldowania (wykaz powiatowych urzędów pracy znajduje się m.in. na stronie <http://www.psz.praca.gov.pl> w zakładce „Adresy powiatowych urzędów pracy”),
- wykonywanie pracy (na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, działalności gospodarczej, itp.) łącznie przynajmniej 365 dni w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji i osiągnięcie w tym okresie dochodu w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia, od którego była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy,
- brak możliwości podjęcia zatrudnienia w ramach działań proponowanych przez powiatowy urząd pracy (w ramach np. prac interwencyjnych, robót publicznych, stażu, zaproponowanej oferty pracy).

Okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych zależy głównie od sytuacji na lokalnym rynku pracy:

- **6 miesięcy** - dla bezrobotnych zamieszkałych, w okresie pobierania zasiłku, na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku **nie przekraczała** 125 % przeciętnej stopy bezrobocia w kraju,

- **12 miesięcy** - dla bezrobotnych zamieszkałych, w okresie pobierania zasiłku, na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku **przekraczała** 125 % przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub bezrobotny jest w wieku ponad 50 lat i ma co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku,
- **18 miesięcy** - dla bezrobotnych zamieszkałych, w okresie pobierania zasiłku, na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku **przekraczała dwukrotnie** przeciętną stopę bezrobocia w kraju, oraz posiadających co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku, lub którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego także jest bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania.

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych zależy również od stażu pracy:

- podstawowy (100%) - 538,30 zł. (ok. 147 EURO),
- obniżony (80%) - 430,70 zł. (ok. 117 EURO),
- podwyższony (120%) – 646,00 zł. (ok. 176 EURO).

UWAGA !

Do okresu wymaganego do nabycia prawa do zasiłku w Polsce zalicza się także okresy zatrudnienia w innych państwach UE.

Więcej informacji:

<http://www.pup.szn.pl/> - Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

<http://www.mpips.gov.pl> - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

<http://www.zus.pl/default.asp?p=4&id=4> – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Możliwość transferu do Polski zasiłku dla bezrobotnych uzyskanego w innym kraju UE

Obywatel UE, który chciałby poszukiwać pracy w Polsce i pobierać zasiłek dla bezrobotnych, do którego ma prawo w innym kraju UE, powinien:

- pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia przez okres min. 4 tygodni przed wyjazdem w kraju, w którym ma prawo do zasiłku,
- przed wyjazdem z kraju zaopatrzyć się w formularz E-303 dotyczący zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- po przyjeździe do Polski zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania w Polsce – w ciągu siedmiu dni od daty wyjazdu z kraju,
- udać się do wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania w Polsce w celu złożenia tam formularza E-303 (wojewódzki urząd pracy przekazuje następnie do powiatowego urzędu pracy decyzję stwierdzającą zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w państwie UE),
- pozostawać w dyspozycji polskiego urzędu pracy.

Obywatel UE pobiera zasiłek dla bezrobotnych w wysokości takiej, jaka przysługuje mu w kraju, w którym go uzyskał – w przeliczeniu na polską walutę. Świadczenie to może pobierać przez okres, na jaki mu przysługuje, jednak nie dłużej niż przez trzy miesiące od wyjazdu z kraju. Jeżeli cudzoziemiec nie znalazł w tym czasie pracy i nadal przysługuje mu prawo do zasiłku, aby go nie stracić, powinien wrócić do swego kraju przed upływem tego okresu.

Linki:

http://www.stat.gov.pl/szczec/index_PLK_HTML.htm

<http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xchg/gus>

<http://www.mpips.gov.pl/>

System opieki zdrowotnej

Prawo do świadczeń zdrowotnych

Obywatel UE może skorzystać z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej w Polsce, jeżeli:

- **podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu innego państwa UE podczas czasowego pobytu w Polsce** (np. w celach turystycznych, w celu odbywania studiów albo podczas poszukiwania pracy w Polsce, jeżeli pobiera zasiłek dla bezrobotnych

uzyskany w innym kraju UE). Obywatel UE może wówczas leczyć się w Polsce na koszt instytucji ubezpieczenia zdrowotnego kraju, w którym takie ubezpieczenie posiada (dla różnych kategorii uprawnionych osób przysługuje różny zakres świadczeń). Przed wyjazdem do Polski należy jednak zaopatrzyć się w Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego - Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego jest dokumentem uprawniającym do korzystania ze świadczeń zdrowotnych podczas pobytu w innych państwach członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Szwajcarii.

EKUZ została wprowadzona 1.06.2004 r. w niektórych państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Szwajcarii, zastępując formularze: E 110, E 111, E 119 i E 128. W pozostałych państwach, w tym Polsce, EKUZ wydawana jest z datą ważności od 01.01.2006 r.

Od **1 stycznia 2006 r.** można posługiwać się wyłącznie EKUZ, gdyż dotychczas wydane formularze E 111 straciły ważność.

Uwaga: EKUZ nie jest dowodem ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia uprawniającym do świadczeń zdrowotnych na terytorium Polski. Oznacza to, że osoba ubezpieczona w NFZ może posługiwać się EKUZ wyłącznie w innych państwach członkowskich.

- **podlega polskiemu ubezpieczeniu zdrowotnemu** (obowiązkowo lub dobrowolnie).

Obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym objęte są osoby:

- pracujące na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia,
- zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne,
- prowadzące działalność gospodarczą.

Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje osób, które pracują w oparciu o umowę o dzieło.

Jeżeli w rodzinie ubezpieczona jest jedna osoba, to ubezpieczenie obejmuje również: małżonka, dzieci (do ukończenia przez nie 18 lat lub – jeżeli się uczą - 26 lat) oraz rodziców (o ile mieszkają razem z osobą ubezpieczoną).

Cudzoziemcy, którzy nie są objęci ubezpieczeniem obowiązkowym, mogą dobrowolnie opłacać składki w wojewódzkim oddziale Narodowego Funduszu Zdrowia.

Prawo do bezpłatnej opieki medycznej przysługuje tylko wtedy, gdy korzysta się z usług placówek opieki zdrowotnej, które podpisały umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Uzyskanie świadczeń zdrowotnych

Pierwsza wizyta w ośrodku zdrowia wiąże się z rejestracją oraz wyborem **lekarza pierwszego kontaktu**, zwanego inaczej lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.

W celu dokonania rejestracji potrzebne są następujące dokumenty:

- dokument potwierdzający fakt opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne (dokumentem tym może być, na przykład, zaświadczenie od pracodawcy albo dokument z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tzw. pasek wynagrodzenia, na którym są wyszczególnione składki),
- numer PESEL.

Numer PESEL (Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności) jest 11-cyfrowym symbolem identyfikującym określoną osobę fizyczną. Numer zbudowany jest z następujących elementów: daty urodzenia, liczby porządkowej, numeru identyfikującego płeć i cyfry kontrolnej. Wniosek o nadanie numeru PESEL składa się w urzędzie gminy lub miasta.

Lekarz pierwszego kontaktu prowadzi podstawowe leczenie i – w razie potrzeby – wydaje skierowania do lekarzy innych specjalności (wizyty bezpłatne w ramach ubezpieczenia zdrowotnego). Skierowanie nie jest wymagane do następujących specjalistów: ginekologa i położnika, dentysty (w ramach leczenia dentystycznego tylko nieliczne usługi i świadczenia dentystyczne są opłacane z Narodowego Funduszu Zdrowia), dermatologa, wenerologa, onkologa, okulisty i psychiatry, a także w razie wypadku, urazu, zatrucia i stanu zagrożenia życia.

Skierowanie niezbędne jest w przypadku konieczności skorzystania z usług szpitalnych (nie jest ono konieczne w razie wypadku, urazu, zatrucia i stanu zagrożenia życia). Zabiegi, badania i leki podczas pobytu w szpitalu zapewnione są bezpłatnie.

Leki wydawane są w aptekach, z reguły na podstawie recepty przepisanej przez lekarza:

- po wniesieniu opłaty ryczałtowej - w wypadku leków podstawowych - 3,20 zł i recepturowych - 5 zł;

- za odpłatnością w wysokości 30% lub 50% ceny leku (w wypadku leków uzupełniających);
- za pełną odpłatnością - w wypadku leków spoza wykazu leków refundowanych.

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego jest właścicielem 17 zakładów opieki zdrowotnej na terenie województwa:

- 13 jednostek opieki stacjonarnej, w tym:
 - 10 szpitali wielospecjalistycznych,
 - 1 zakładu opiekuńczo-leczniczego,
 - 1 ośrodka terapii uzależnień,
 - 1 szpitala uzdrowiskowego.
- 3 przychodni specjalistycznych
- 1 stacji pogotowia ratunkowego

Lokalne adresy i telefony placówek można znaleźć na stronach:

<http://www.um-zachodniopomorskie.pl/index.php?k=260>

Więcej informacji:

<http://www.nfz.gov.pl/ue> - Narodowy Fundusz Zdrowia

<http://www.nfz.gov.pl/ue/index.php?katnr=5&dzialnr=2&artnr=716&czartnr=1>

3. WARUNKI ŻYCIA

Zakwaterowanie

Na terenie województwa zachodniopomorskiego zakup mieszkania o powierzchni 45-70 m waha się w granicach 250 000 – 400 000 zł. Ceny zróżnicowane są w zależności od wielkości miejscowości. Na rynku nieruchomości w Szczecinie ceny różnią się także w zależności od standardu, dzielnicy i roku budowy.

Wynajem 2, 3- pokojowego mieszkania o podwyższonym standardzie w Szczecinie waha się w granicach 1000 -1500 zł + opłaty. Kwota zależna jest od standardu mieszkania, lokalizacji, dostępności do infrastruktury (sklepy, komunikacja, szkoły). Podobnych cen spodziewać się można , wynajmując mieszkanie w innych większych miejscowościach, takich jak: Stargard, Myślibórz, Wałcz, Koszalin, Kołobrzeg, natomiast wynajem mieszkania w mniejszych miejscowościach to wydatek 600-1000 zł.

Więcej informacji:

<http://www.krn.pl/nieruchomości>

<http://www.yellowpages.pl>

www.gryfnet.pl – oferty noclegowe

<http://www.infoludek.pl/turystyka/hotele> - baza noclegowa

Prawo jazdy

Prawo jazdy otrzymuje osoba, jeżeli:

1. osiągnęła wymagany dla danej kategorii wiek
2. uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem i orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o ile jest ono wymagane
3. odbyła wymagane dla danej kategorii szkolenie
4. zdała z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy wymagany dla danej kategorii
5. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez co najmniej 185 dni w każdym roku kalendarzowym ze względu na swoje więzi osobiste lub zawodowe , albo przedstawi zaświadczenie, że studiuje od co najmniej 6 miesięcy

Wymagany dla danej kategorii wiek wynosi:

1. 16 lat – dla kategorii A1,B1,T
2. 18 lat – dla kategorii A, B ,B+E, C, C+E, C! lub C1+E

3. 21 lat – dla kategorii D, D+E, D1+E

Osoba, która nie ukończyła 18 lat, może uzyskać prawo jazdy kategorii A1, B1, T za pisemną zgodą rodziców lub opiekunów.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednim pojazdem silnikowym może kierować osoba posiadająca ważne zagraniczne prawo jazdy wydane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Ceny kursów wahają się od 1000 do 1500 zł.

System edukacji

Na system oświaty w Polsce składają się:

- **Przedszkole** – dla dzieci w wieku 3-6 lat, dzieci w wieku 6 lat mają obowiązek odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, natomiast edukacja przedszkolna w wieku 3-5 lat jest nieobowiązkowa.
- **Sześćioletnia szkoła podstawowa** – dla dzieci w wieku 7-13 lat; kryterium przyjęcia do szkoły podstawowej jest wiek. Na zakończenie nauki dzieci mają obowiązkowy sprawdzian.
- Trzyletnie **gimnazjum** – dla dzieci w wieku 13-16 lat; kryterium przyjęcia do gimnazjum jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej. Na zakończenie nauki uczniowie zdają obowiązkowy egzamin.
- **Szkoły ponadgimnazjalne** – trzyletnie liceum profilowane, czteroletnie technikum, dwu lub trzyletnia szkoła zawodowa oraz dwuletnie liceum uzupełniające lub trzyletnie technikum uzupełniające (dwa ostatnie typy szkół przeznaczone są dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej) Po ukończeniu szkół ponadgimnazjalnych (za wyjątkiem szkoły zawodowej) można przystąpić do egzaminu dojrzałości, czyli tzw. matury. Świadectwo dojrzałości jest podstawą do ubiegania się o przyjęcia do szkoły wyższej.
- **Szkoły policealne** – do tych szkół mogą uczęszczać osoby, które ukończyły liceum lub liceum profilowane.
- **Kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych** – kształcą przyszłych nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a w przypadku nauczycieli języków obcych również nauczycieli

gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Podstawą przyjęcia do tych kolegiów jest świadectwo dojrzałości. Absolwenci uzyskują dyplom ukończenia kolegium lub dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych. Uzyskanie dyplomu ukończenia wyższych studiów zawodowych umożliwia odbycie uzupełniających studiów magisterskich.

Rok szkolny w szkole podstawowej, gimnazjum, szkołach ponadgimnazjalnych i policealnych trwa od września do czerwca. Podzielony jest na dwa semestry.

Na system szkolnictwa wyższego w Polsce składają się:

- **Wyższe studia zawodowe** – trwają 3-3,5 roku, a na kierunkach technicznych, rolniczych lub ekonomicznych 3,5-4 lata.
- **Uzupełniające studia magisterskie** – trwają 2-2,5 roku
- **Jednolite studia magisterskie** – trwają 5-6 lat.

O przyjęcie do szkoły wyższej mogą ubiegać się osoby, które uzyskały świadectwo dojrzałości. Zasady przyjęć na I rok studiów są określane autonomicznie przez szkoły wyższe, które mogą np. zorganizować egzaminy wstępne albo konkurs ocen na świadectwie dojrzałości.

Studia mogą być prowadzone jako dzienne, wieczorowe, zaoczne lub eksternistyczne. Rok akademicki trwa od października do czerwca. Podzielony jest na dwa semestry.

Tytuły nadawane absolwentom szkół wyższych:

- Licencjat – po ukończeniu wyższych studiów zawodowych
- Inżynier – po ukończeniu wyższych studiów zawodowych na kierunkach technicznych, rolniczych lub ekonomicznych.
- Magister – oraz tytuły równoważne: magister sztuki, magister inżynier, magister inżynier architekt, lekarz, lekarz dentysta lub lekarz weterynarii- po ukończeniu 5-6 letnich jednolitych studiów magisterskich. Tytuł zawodowy magister można uzyskać także po ukończeniu 2-2,5 letnich uzupełniających studiów magisterskich, które mogą podjąć osoby legitymujące się dyplomem ukończenia wyższych studiów zawodowych.

W Zachodniopomorskiem działa 20 szkół wyższych, na których studiuje ok. 100 000 studentów. W regionie funkcjonuje wiele znanych i liczących się w kraju uczelni: Pomorska Akademia Medyczna, Uniwersytet Szczeciński, Politechnika Szczecińska, Politechnika

Koszalińska, Akademia Rolnicza, Wyższe Seminarium Duchowne oraz renomowane uczelnie prywatne takie jak Zachodniopomorska Szkoła Biznesu czy Wyższa Szkoła Integracji Europejskiej. Poza uniwersytetami i uczelniami technicznymi działają tu również wyższe uczelnie artystyczne: prywatna Wyższa Szkoła Sztuki Użytkowej oraz szczecińska filia Akademii Muzycznej w Poznaniu. Fenomenalny pęd do kształcenia, na poziomie szkolnictwa wyższego, powoduje, że wiele uczelni otwiera swoje filie i punkty wykładowe także w innych miastach województwa, np. w Wałczu, Świnoujściu i Kołobrzegu.

Uznawalność dyplomów i kwalifikacji dla celów zawodowych

- [Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o uznaniu ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym](#) /Dz. U. z 1998 r. Nr 92, poz. 584/.

Zgodnie z postanowieniami tej umowy osoby, które uzyskały wykształcenie w jednym z państw-stron umowy mogą kontynuować naukę w placówkach drugiego państwa (uznanie do celów akademickich). Stwierdzenie równoważności niemieckich świadectw, dyplomów i stopni naukowych z ich polskimi odpowiednikami jest możliwe po przeprowadzeniu nostryfikacji.

Procedura

Wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych wraz z odpowiednimi załącznikami (zobacz niżej) należy złożyć w instytucji będącej organem właściwym do uznania kwalifikacji do wykonywania danego zawodu regulowanego (zob. baza danych o zawodach regulowanych w Polsce).

W trakcie procedury uznania organ właściwy może zwrócić się do Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej o wydanie opinii o poziomie wykształcenia. Po otrzymaniu opinii BUWiWM oraz pełnej dokumentacji sprawy, organ właściwy wyda decyzję o uznaniu i przekaze ją zainteresowanemu.

W przypadku stwierdzenia braków w dokumentacji, organ właściwy zwróci się do zainteresowanego o ich uzupełnienie. Decyzja o uznaniu kwalifikacji zawodowych powinna być wydana w ciągu 4 miesięcy od momentu, w którym dostarczono pełną dokumentację sprawy.

Dokumenty

Jakie dokumenty należy złożyć w celu uznania kwalifikacji zawodowych?

W przypadku zawodów regulowanych uznawanych w ramach systemu ogólnego, należy złożyć następujące dokumenty:

1. [Wniosek](#) o uznanie kwalifikacji zawodowych na formularzu określonym w [Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 20 grudnia 2002 r. w sprawie wzoru formularzy składanych w postępowaniu o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych \(Dz. U. 2003.8.94\)](#):

2. Kopia ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość

3. Dokumentacja kształcenia i przebiegu pracy zawodowej, czyli:

- kserokopie dyplomów,
- kserokopie świadectw i innych dokumentów potwierdzających wykształcenie,
- kserokopie świadectw i innych dokumentów potwierdzających ukończone kursy,
- kserokopie świadectw i innych dokumentów potwierdzających doświadczenie zawodowe, w których zawarta jest informacja o okresie zatrudnienia oraz o rodzaju stosunku prawnego, jaki łączył wnioskodawcę z pracodawcą/zleceniodawcą,
- kserokopia zaświadczenia o posiadanych kwalifikacjach do wykonywania danego zawodu regulowanego wydanego przez uprawnioną instytucję w państwie wnioskodawcy,
- kserokopia dokumentu z państwa wnioskodawcy, wydanego przez upoważnioną instytucję, który potwierdza uprawnienia wnioskodawcy do wykonywania danego zawodu - składa się w przypadku, jeśli tego rodzaju dokumenty są wydawane w państwie wnioskodawcy z urzędu lub na prośbę wnioskującego,
- kserokopia poświadczenia uznania kwalifikacji w innym kraju członkowskim UE (jeśli takie uznanie nastąpiło).

4. Tłumaczenia ww. dokumentów dokonane przez tłumacza przysięgłego
5. Oryginały dokumentów (wymienionych powyżej) przedkłada się (wyłącznie do wglądu)
6. Tłumaczenie nazwy zawodu regulowanego dokonane przez tłumacza przysięgłego
7. Dodatkowo, w celu ułatwienia procedury uznania, do dokumentacji należy dołączyć:
 - życiorys (curriculum vitae)
 - kopię dokumentu poświadczającego przebieg kształcenia (np. program studiów, suplement do dyplomu lub wypis przedmiotów i ocen itp.)
8. W przypadku niektórych zawodów należy dodatkowo wypełnić [formularz](#) zawierający dane uzupełniające do wniosku.

W przypadku działalności regulowanych wniosek i dokumenty składane w procedurze uznania kwalifikacji zawodowych określa [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 23 grudnia 2003 r. w sprawie wzoru formularza składanego w postępowaniu o uznanie kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności \(Dz. U. 2004.2.10-11\)](#).

Polskie przepisy regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych uzyskanych w państwach członkowskich UE

[Ustawa z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych \(Dz. U. 2001.87.954\)](#)

[Ustawa z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności \(Dz. U. 2002.71.655\)](#)

[Ustawa z dnia 12 września 2003 r. o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw \(Dz. U. 2003.190.1864\)](#)

Kursy języka polskiego

Kursy języka polskiego organizowane są przez Uniwersytet Szczeciński oraz prywatne szkoły językowe. System kursu dopasowywany jest indywidualnie do uczestników. Mogą to być kursy semestralne, całoroczne, wakacyjne oraz indywidualne. Ceny uzależnione są od ilości uczestników kursu. Indywidualne zajęcia kosztują ok. 80 zł za godzinę nauki.

Linki:

www.empik.edu.pl

<http://www.buwiwm.edu.pl>
www.uczelnie.pl